

Factsheet stedelijke economie

3^e kwartaal 2018

Kort samengevat

Factsheet stedelijke economie

De afdeling Onderzoek & Statistiek brengt ieder kwartaal een factsheet uit met de meest actuele feiten en ontwikkelingen over hoe de gemeente 's-Hertogenbosch¹ er economisch gezien voor staat. Daarin komen drie thema's aan bod: 'economie', 'arbeidsmarkt en inkomen' en 'woningmarkt en vastgoed'.

De nieuwste cijfers laten zien dat:

1. De Nederlandse economie groeit met 2,4%

Volgens de meest recente raming van het CBS is de Nederlandse economie in het 3^e kwartaal 2018 opnieuw gegroeid, met 2,4% ten opzichte van het 3^e kwartaal 2017. De bruto-investeringen, consumptie door huishoudens, invoer en uitvoer dragen allen bij aan deze groei. Ten opzichte van het 2^e kwartaal 2018 is de economie gegroeid met 0,2%. Het consumentenvertrouwen is ten opzichte van juni 2018 met 4 punten gedaald, naar +19 in september 2018.

2. Zowel het aantal bedrijven als de werkgelegenheid toeneemt

De meest recente cijfers van het vestigingenregister² laten zien dat het aantal arbeidsplaatsen tussen april 2016 en april 2017 in 's-Hertogenbosch is toegenomen met 2.550 personen (2,6%) tot 99.430. In dezelfde periode is het aantal bedrijven eveneens toegenomen, tot 13.490. Dit is een stijging met 4,0%. In Nederland is tussen april 2016 en april 2017 het aantal werkzame personen met 1,5% toegenomen; het aantal bedrijven met 2,8%. Begin 2019 zijn er nieuwe cijfers beschikbaar.

3. Het aantal WW-uitkeringen en bijstandsuitkeringen afneemt

Eind september 2018 zijn er 2.960 lopende WW-uitkeringen. Dit betekent een afname van 675 uitkeringen ten opzichte van september 2017. Uitgedrukt in een percentage van de beroepsbevolking is het aandeel mensen met een WW-uitkering in 's-Hertogenbosch 3,5% en in Nederland 3,0%. Het totaal aantal bijstandsuitkeringen BUIG is, ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder, gedaald (-8,6%) naar 3.605 uitkeringen eind september 2018. Deze daling is in 's-Hertogenbosch sterker dan gemiddeld in vergelijkbare gemeenten.

4. Er meer klantcontacten bij Bureau Sociaal Raadslieden zijn

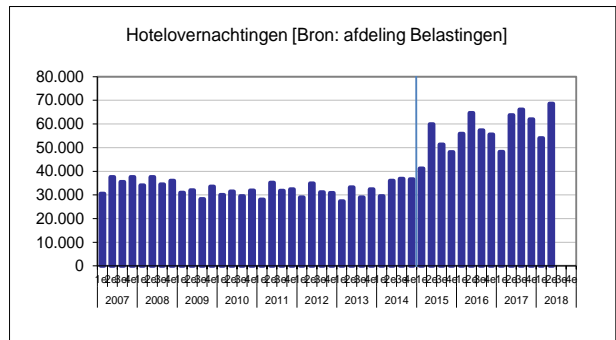
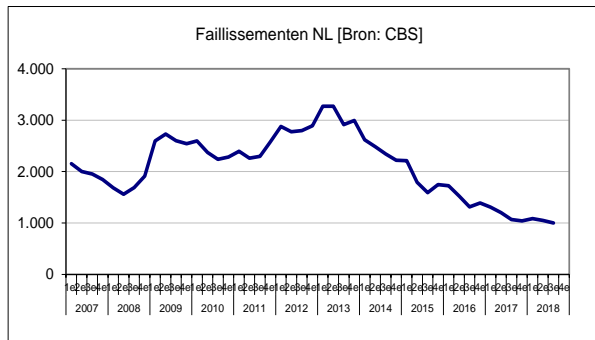
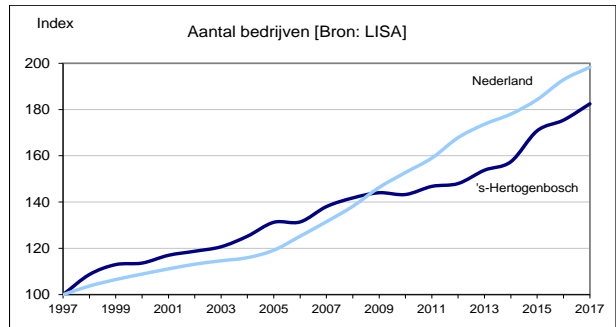
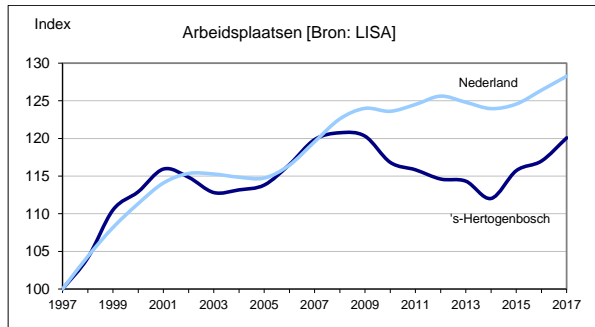
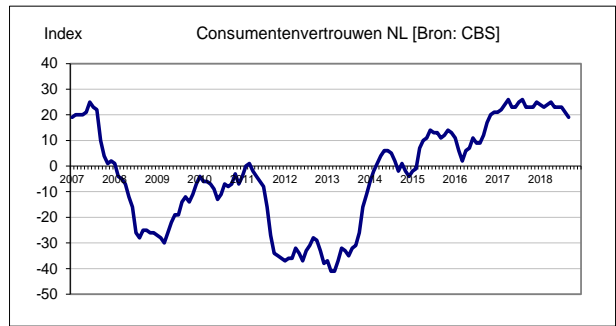
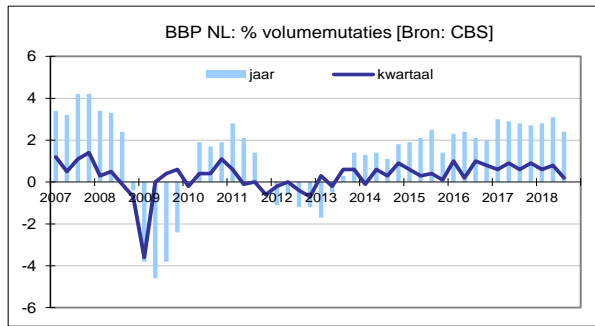
Het Bureau Sociaal Raadslieden (BSR) helpt burgers door ze te ondersteunen bij het vinden van hun weg in wet- en regelgeving. Het aantal klantcontacten bij het BSR is, ten opzichte van het 3^e kwartaal van 2017 (1.378), gestegen (8,6%) naar 1.496 in het 3^e kwartaal 2018. Bij de Voedselbank werden 255 pakketten uitgegeven in de laatste week van september 2018. De uitgifte van voedselpakketten bleef ongeveer gelijk vergeleken met dezelfde periode een jaar geleden.

5. De krapte op de woningmarkt verder is toegenomen

Halverwege het 3e kwartaal 2018 stonden bij NVM-makelaars 458 woningen te koop. Het aanbod aan bestaande koopwoningen is daarmee in één jaar tijd met 3,2% gedaald. De transactieprijs van de gemiddeld verkochte woning is met 8,7% gestegen, tot € 301.210. Er werden 362 woningen verkocht. Hoewel het aantal verkochte woningen nog steeds hoger ligt dan het gemiddelde van de afgelopen tien jaar, zet de daling die is ingezet na het piekjaar 2016 zich in het derde kwartaal van 2018 door. Daarnaast zijn er in het 3e kwartaal van 2018 voor 152 woningen een bouwvergunning afgegeven en zijn er 201 nieuwe woningen opgeleverd.

¹ Per 1 januari 2015 maken ook Nuland en Vinkel deel uit van de gemeente 's-Hertogenbosch. Hierdoor zijn de cijfers niet één op één vergelijkbaar met die van voorgaande jaren. In de figuren is dit grafisch weergegeven.

² Deze cijfers komen één maal per jaar beschikbaar.

Economie

Nederlandse economie groeit met 2,4%

- Volgens de meest recente raming van het CBS is de Nederlandse economie in het 3e kwartaal 2018 gegroeid met 2,4% ten opzichte van het 3e kwartaal 2017. De bruto-investeringen, consumptie door huishoudens, invoer en uitvoer dragen allen bij aan deze groei.
- Ten opzichte van het 2^e kwartaal 2018 is de Nederlandse economie in het 3^e kwartaal 2018 gegroeid met 0,2%.

Consumenten in september minder positief

- In Nederland was het vertrouwen van consumenten in 2000 het hoogst (+36). De laagste stand werd bereikt in 2013 (-41). Het vertrouwen van consumenten is in september 2018 voor de tweede maand op rij minder positief dan een maand eerder. De stemming onder consumenten is ten opzichte van juni 2018 met 4 punten gedaald, naar +19 in september 2018.

Toename arbeidsplaatsen in 's-Hertogenbosch

- Uit de meest recente cijfers van het vestigingenregister³ blijkt dat tussen april 2016 en april 2017 het aantal arbeidsplaatsen in de gemeente 's-Hertogenbosch is toegenomen met 2.550 personen (2,6%) tot 99.430. In dezelfde periode is het aantal arbeidsplaatsen in Nederland met 1,5% toegenomen.
- Tussen april 2016 en april 2017 is het aantal bedrijven in de gemeente 's-Hertogenbosch toegenomen tot 13.490. Dit betekent een toename van 520 bedrijven (4,0%). In Nederland is het aantal bedrijven eveneens toegenomen: 2,8%.
- Begin 2019 zijn nieuwe cijfers beschikbaar.

Laagste aantal faillissementen in Nederland sinds 2000

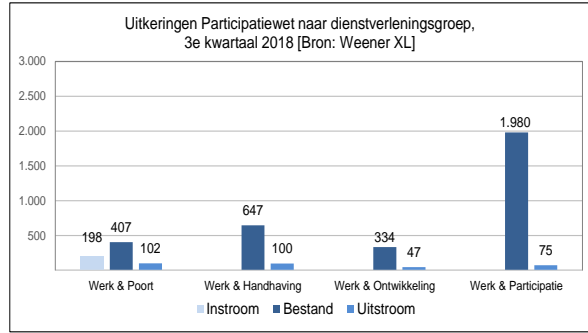
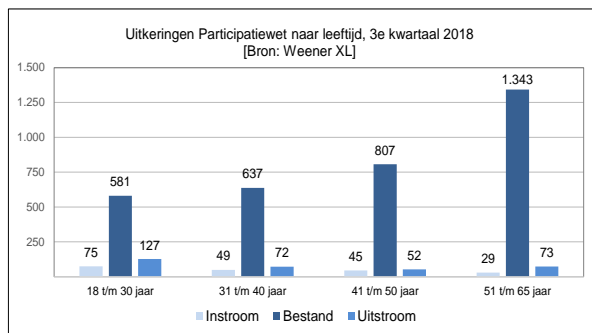
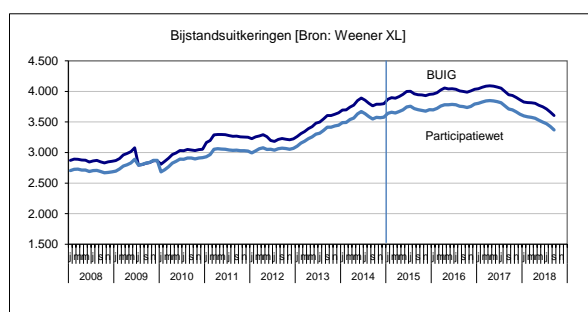
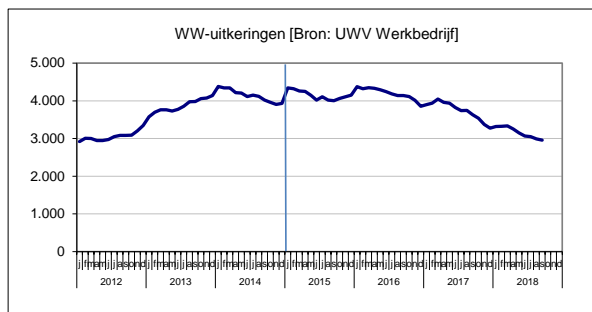
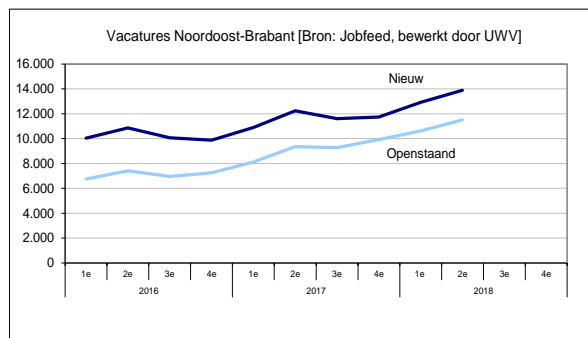
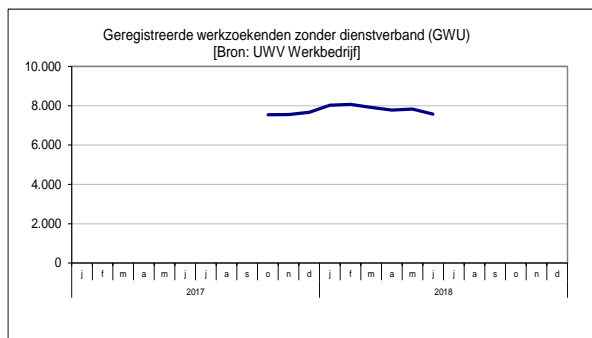
- In Nederland bereikte het aantal door een rechter uitgesproken faillissementen in het 3^e kwartaal 2018 (1.002) de laagste stand sinds 2000. Ten opzichte van het 3^e kwartaal 2017 is het aantal faillissementen in het derde kwartaal van 2018 met 6,1% gedaald.

Veel hotelovernachtingen in 's-Hertogenbosch

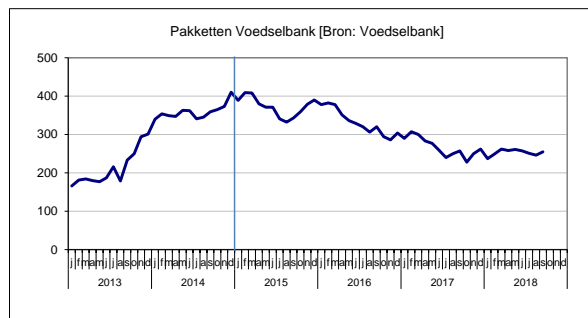
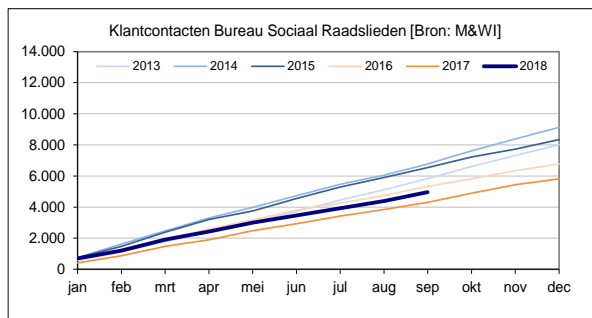
- De gemeente 's-Hertogenbosch telde 68.550 hotelovernachtingen in het 2e kwartaal 2018. Dit zijn beduidend meer hotelovernachtingen dan in hetzelfde kwartaal van 2016 (64.630) en 2017 (63.730).
- De cijfers van het 3e kwartaal 2018 zijn nog niet bekend.

---

³ Deze cijfers komen één maal per jaar beschikbaar.

⁴ Naar dienstverleningsgroep

⁴ Werk & Poort is de eerste fase; het poortproces duurt maximaal 6 maanden. Daarna volgt overdracht naar één van de volgende dienstverleningsgroepen:

- Werk & Handhaving: voorbereiden op werk.
- Werk & Ontwikkeling: aan het werk, vooral de inzet van werkervaringsplaatsen.
- Werk & Participatie: klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt laten participeren.

Arbeidsmarkt en inkomen⁵

Afname aantal geregistreerde werkzoekenden zonder werkverband bij UWV

- In de gemeente 's-Hertogenbosch stonden eind juni 2018 7.575 werkzoekenden zonder dienstverband ingeschreven bij het UWV Werkbedrijf (GWU⁶). In de eerste helft van 2018 is dit aantal in 's-Hertogenbosch afgenomen (-1,3%). Landelijk was er ook sprake van een afname (-1,9%).
- De cijfers van september 2018 zullen begin 2019 beschikbaar zijn.

Meer nieuwe en openstaande vacatures⁷ in de regio

- In de regio Noordooost-Brabant zijn 13.890 nieuwe vacatures in het 2^e kwartaal 2018. Dit zijn 1.660 vacatures meer dan een jaar eerder. Deze groei zien we vooral in de sectoren 'transport en logistiek' (+580), 'bedrijfseconomie en administratie' (+380) en 'techniek' (+280).
- Ook het aantal openstaande vacatures is gegroeid. In een jaar tijd is dit aantal met 2.150 toegenomen tot 11.510 vacatures.
- De cijfers van het 3^e kwartaal 2018 zijn nog niet bekend.

Afname aantal WW-uitkeringen

- Eind september 2018 zijn er 2.960 lopende WW-uitkeringen. Dit betekent een afname van 675 uitkeringen ten opzichte van september 2017. Uitgedrukt in een percentage van de beroepsbevolking is het aandeel inwoners met een WW-uitkering in de gemeente 's-Hertogenbosch 3,5% en in Nederland 3,0%.

Afname aantal bijstandsuitkeringen

- Het totaal aantal uitkeringen BUIG is in het 3^e kwartaal 2018 opnieuw gedaald (-8,6%) ten opzichte van een jaar geleden, naar 3.605 uitkeringen eind september. Deze daling is in 's-Hertogenbosch sterker dan gemiddeld in andere vergelijkbare gemeenten.
- Voor het Aanvalsplan Werk wordt gekeken naar de lopende uitkeringen in het kader van de Participatiewet. De stand is 3.368 op 1 oktober 2018. In het 3^e kwartaal 2018 was de totale uitstroom (324) hoger dan de instroom (198).
- Wat betreft de Sociale Werkvoorziening (SW) is in het 3^e kwartaal 2018 sprake van een afname van 11,6 fte (12 personen) naar 810,6 fte (970 personen) eind september 2018.

Uitgifte van voedselpakketten vrijwel gelijk

- Bij de Voedselbank werden er 255 voedselpakketten uitgegeven in de laatste week van september 2018. De uitgifte van voedselpakketten is ongeveer hetzelfde als drie maanden (257) en een jaar (idem 257) eerder.

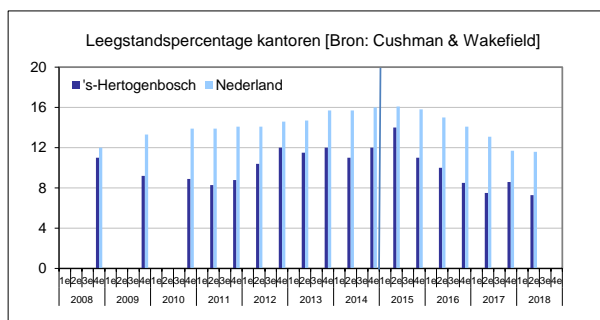
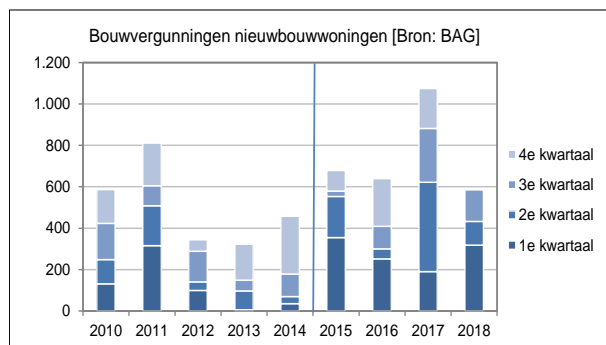
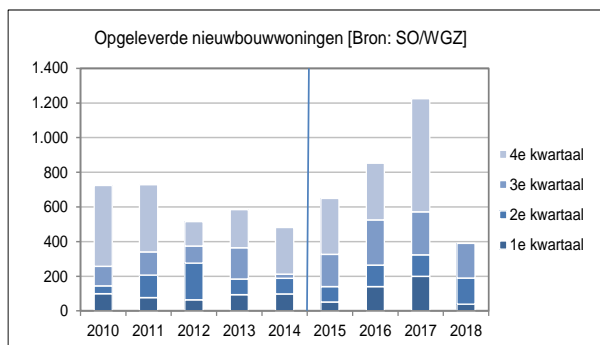
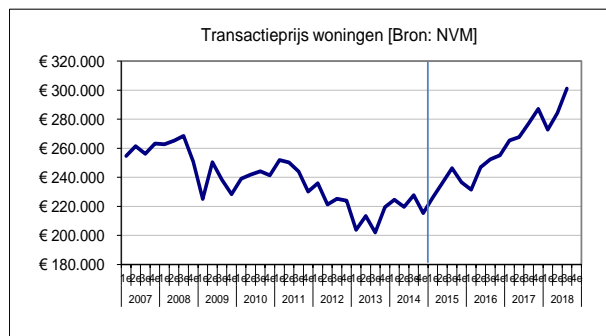
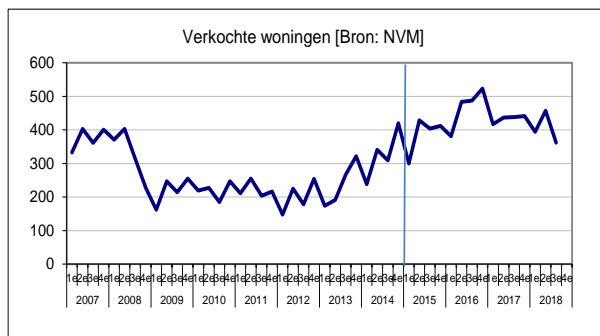
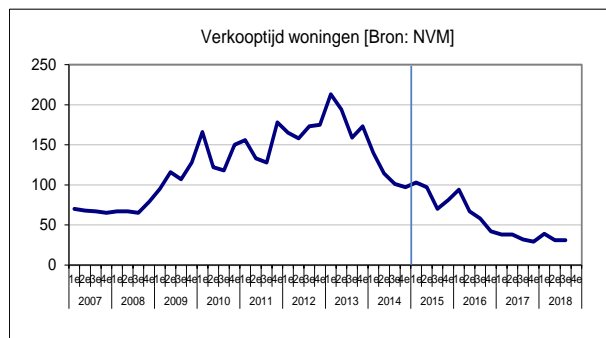
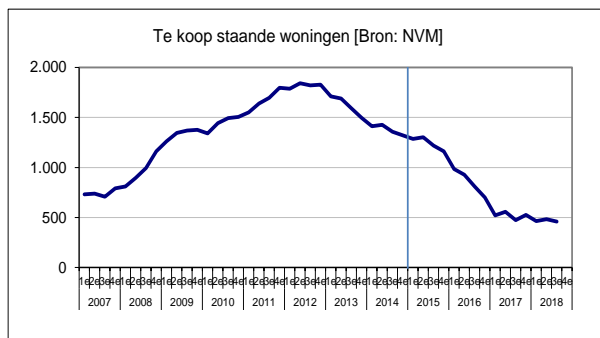
Meer klantcontacten Bureau Sociaal Raadslieden

- Het Bureau Sociaal Raadslieden (BSR) helpt burgers door ze te ondersteunen bij het vinden van hun weg in de wet- en regelgeving. Het aantal klantcontacten bij het BSR is, ten opzichte van het 3^e kwartaal van 2017 (1.378), gestegen (8,6%) naar 1.496 in het 3^e kwartaal 2018.

⁵ Per 1 januari 2015 maken ook Nuland en Vinkel deel uit van de gemeente 's-Hertogenbosch. In de figuren is dit grafisch weergegeven.

⁶ De Geregistreerde Werkzoekenden bij het UWV (GWU) bestaan uit personen van 15 tot 75 jaar die als werkzoekend bij het UWV staan geregistreerd met een WW-uitkering, bijstandsuitkering, Wajong-uitkering, WGA-uitkering, WAO-uitkering en dienstverlening van UWV of gemeenten ontvangen of een actief CV op werk.nl hebben. Dit cijfer is in samenwerking met o.a. het CBS opgesteld. Het betreft ontdubbelde maandcijfers, die doorgaans met een vertraging van 3 tot 4 maanden beschikbaar zijn. De cijfers zijn met terugwerkende kracht vanaf oktober 2017 beschikbaar.

⁷ Het betreft ontdubbelde naar het landelijk CBS-totaal opgeschaalde kwartaalcijfers. De cijfers zijn doorgaans met een vertraging van ongeveer 11 weken beschikbaar.

Woningmarkt en vastgoed

Dalend aanbod bestaande koopwoningen

- Halverwege het 3e kwartaal 2018 stonden bij NVM-makelaars 458 woningen te koop in de gemeente 's-Hertogenbosch. Het aanbod aan bestaande koopwoningen is in één jaar tijd met 3,2% afgenomen. Van alle woningtypen is het aanbod vrijstaande woningen het sterkst afgenomen.

Minder transacties en opnieuw sterke prijsstijging

- De transactieprijs van de gemiddeld verkochte woning is in het 3e kwartaal 2018 toegenomen tot € 301.210. De prijsontwikkeling ten opzichte van het 3^e kwartaal 2017 is met +8,7% wederom sterk te noemen.
- Er werden 362 woningen verkocht in het 3^e kwartaal 2018. Dit aantal ligt fors lager dan de 'piek' van 2016 en 2017, maar nog steeds hoger dan het gemiddelde van de afgelopen tien jaar.
- De verkooptijd van de gemiddeld verkochte woning bedraagt 31 dagen in het 3^e kwartaal 2018. Deze korte verkooptijd komt ongeveer overeen met die in het 3^e kwartaal 2017 (32 dagen).

Minder nieuwe woningen en afgegeven bouwvergunningen

- De afgifte van bouwvergunningen voor nieuwe woningen nam na de 'piek' in 2017 af. In de eerste negen maanden van 2018 zijn in totaal 585 bouwvergunningen verleend, waarvan 152 in het 3^e kwartaal van 2018.
- De nieuwbouw nam na de 'piek' in 2017 eveneens af: tot 390 opgeleverde nieuwe (nieuwbouw)woningen in de eerste negen maanden van 2018, waarvan 201 in het 3^e kwartaal van 2018. Naast deze nieuwe (nieuwbouw)woningen, zijn er dit jaar tot nu toe nog circa 135 woningen gerealiseerd door middel van transformatie. Daarmee komt het totaal op 525 gerealiseerde woningen in de eerste negen maanden van 2018.

Afname leegstand kantoorruimte

- De leegstand van kantoren in de gemeente 's-Hertogenbosch is in de eerste helft van 2018 gedaald van 8,6% naar 7,3%. In de vijf grote Brabantse steden (B5) is alleen de leegstand in Helmond sterker afgenomen. Landelijk gezien was er een lichte daling van 11,7% naar 11,6%.
- Begin 2019 zijn nieuwe leegstandscijfers beschikbaar.